Kuva: Jamo Images

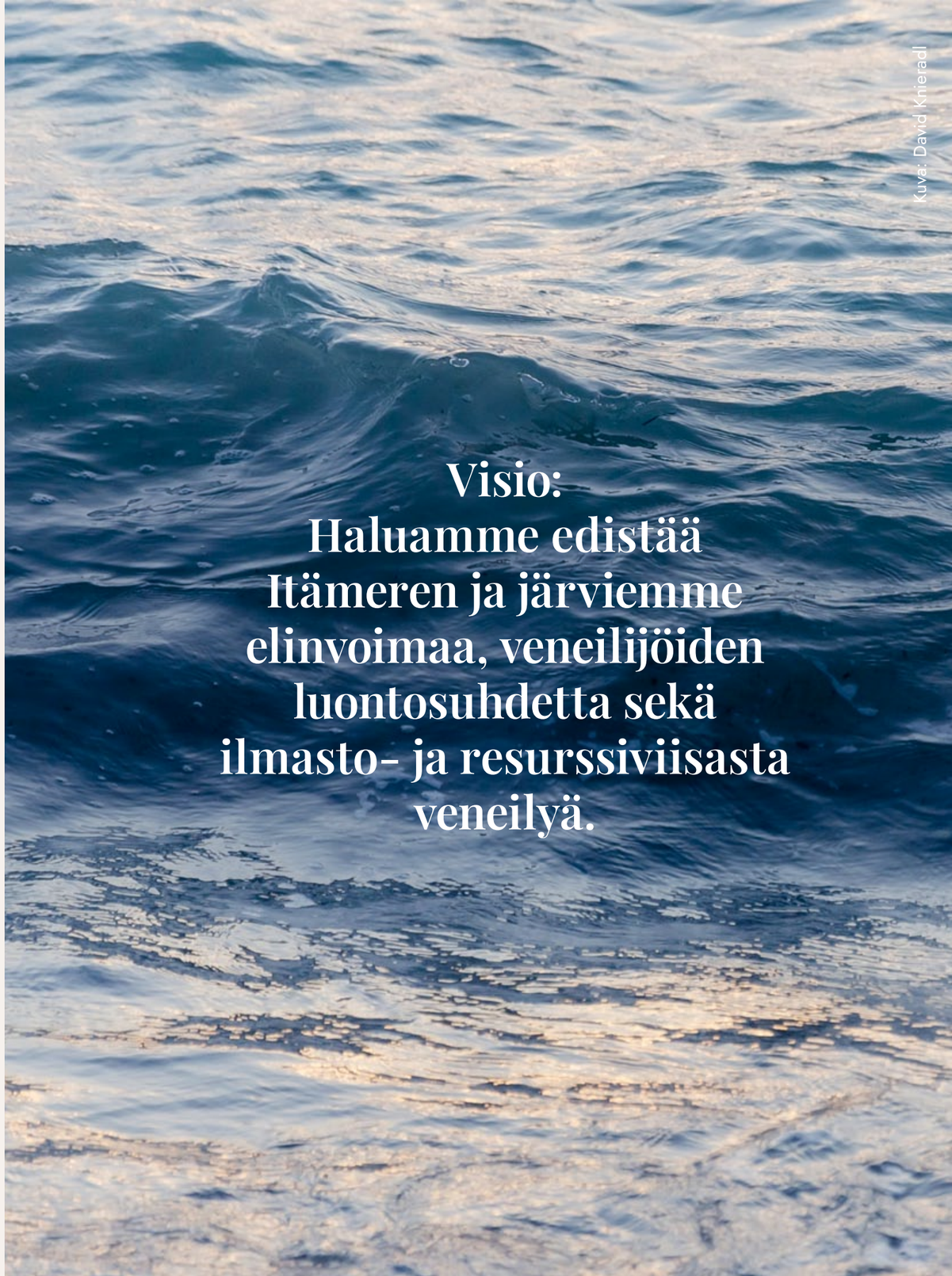
VENEILYN YMPÄRISTÖOHJELMA 2027-2030

KANNAMME VASTUUMME: VESILLÄ LUONNON EHDOILLA

SPV:n hallitus hyväksynyt kokouksessaan 26.10.2027

SISÄLTÖ:

- Johdanto
- Ympäristöohjelmamme painopisteet:
    1. Tunnemme luonnon – vahvistamme luontosuhdetta
    2. Pidämme vedet puhtaina – vähennämme kuormitusta
    3. Toimimme luonnon monimuotoisuuden hyväksi
    4. Toimimme ilmasto- ja resurssiviisaasti
    5. Teemme yhdessä – sitoutuneet seurat ja veneilijät
- Tavoitteet ja mittarit 2030
- Ohjelman seuranta ja vaikuttavuus

Kuva: David Knieradl

JOHDANTO –
VESILLÄ LUONTO ON LÄHELLÄ

Meri, järvet, saaristo ja rannat ovat veneilyn toimintaympäristö ja harrastuksemme perusta. Suomen Purjehdus ja Veneilyn ympäristöohjelmassa vuosille 2027–2030 vahvistamme veneilijöiden luontosuhdetta ja ympäristötietoisuutta sekä teemme niistä luonnollisen osan veneilyä.

Haluamme vähentää veneilyn ympäristökuormitusta, vahvistaa luonto- ja ympäristöosaamista sekä edistää ratkaisuja, jotka tukevat vesistöjen hyvinvointia ja resurssien viisasta käyttöä. Veneilyn omat vahvuudet – huoltaminen, luonnon havainnointi ja yhteisöllisyys – antavat tähän hyvän perustan.

Hyödynnämme olemassa olevia materiaaleja, hankkeita ja toimintamalleja sekä teemme yhteistyötä ympäristö- ja tutkimusorganisaatioiden, viranomaisten, veneilyalan ja muiden kumppaneiden kanssa. Edistämme Pidä Saaristo Siistinä ry:n Roope-satamatoimintaa ja hyödynnämme sen asiantuntemusta.

Yhdessä vahvistamme luonnon hyvinvointia ja rakennamme veneilykulttuuria, joka säilyy elinvoimaisena myös tuleville sukupolville. Siksi haluamme sisällyttää junioritoiminnan osaksi jokaista osiota omiksi tavoitteikseen ja mittareikseen.

Ympäristövastuullisuus ja rakkaus luontoon kuuluvat meille kaikille – vauvasta vaariin.

Kuva: Rural Explorer

YMPÄRISTÖOHJELMAMME PAINOPISTEET

Kuva: Jamo Images

1. TUNNEMME LUONNON –
VAHVISTAMME LUONTOSUHDETTA

Luonnon tunteminen ja arvostaminen ovat osa hyvää veneilytapaa. Veneily tarjoaa tähän ainutlaatuisen mahdollisuuden.

TOIMENPITEET

- Tuomme vesiluonnon osaksi koulutusta, viestintää ja junioritoimintaa.
- Uudistamme seuroille ja satamille **Vastuullisesti vesillä -materiaaleja** ja helposti toteutettavia luontotehtäviä.
- Kannustamme luonnon havainnointiin ja olemassa olevien havaintokanavien käyttöön.
- Järjestämme vuosittain vesiluontoon liittyvän kampanjan tai tapahtuman.
- Järjestämme yhdessä Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa keväisin veneilijöiden ympäristöwebinaarin.

TAVOITTEET JA MITTARIT

Seurat: Luontosuhteen vahvistaminen on osa seurojen toimintaa junioreista alkaen.
Mittari: Vuosittainen seurakysely sekä materiaalien käyttö ja tavoittavuus.
Veneilijät: Luontosuhde ja vesiluonnon tuntemus vahvistuvat.
Mittari: Vuosittainen veneilijäkysely.
Lapset ja nuoret: Luonto tulee luontevaksi osaksi veneilyharrastusta ja junioritoimintaa.
Mittari: Seurakyselyssä seurattava luontoaiheiden ja -tehtävien määrä junioritoiminnassa.
Tavoite 2030: Luonnon tunteminen ja siitä huolehtiminen ovat luonteva osa hyvää veneilyä.

2. PIDÄMME VEDET PUHTAINA
– VÄHENNÄMME KUORMITUSTA

Vähennämme roskaantumista, vesistökuormitusta ja muita veneilyn ympäristövaikutuksia sekä teemme vastuullisesta toiminnasta helppoa.

TOIMENPITEET

- Päivitämme yhdessä Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa **Veneilijän ympäristösuositukset ja Vastuullisesti vesillä -materiaalit.**
- Edistämme jätteiden, jätevesien ja kemikaalien asianmukaista käsittelyä sekä satamien jätehuoltoa, lajittelua ja kierrätystä.
- Edistämme myrkkymaalittomia ratkaisuja ja ympäristön kannalta parempia pohjanhoitotapoja.
- Tuomme ympäristöasiat osaksi veneilyneuvontaa, katsastusta ja seurakehittämistä.

SATAMAT JA YMPÄRISTÖTURVALLISUUS

Tuemme satamien ja talvisäilytysalueiden ympäristöturvallisuutta ja ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyä.
Jaamme seuroille tietoa **Pidä Saaristo Siistinä ry:n Roope-satamatoiminnasta** ja sen tarjoamasta asiantuntijatuesta. Yhdistämme ympäristöturvallisuutta satamien muuhun turvallisuustyöhön.

TAVOITTEET JA MITTARIT

Seurat ja satamat: Ympäristö-, jätehuolto-, kierrätys- ja turvallisuuskäytännöt kehittyvät osaksi arkea.

Mittarit: Vuosittainen seurakysely, ympäristöitsearvioinnit ja Roope-satamien määrän kehitys.

Veneilijät: Veneilijät osaavat toimia vastuullisesti jätteiden, jätevesien ja kemikaalien kanssa.

Mittari: Vuosittainen veneilijäkysely ja materiaalien tavoittavuus.

Lapset ja nuoret: Juniorit oppivat ympäristövastuullisia toimintatapoja käytännön veneilyssä.

Mittari: Veneilijäkyselyssä seurattava ympäristöteemojen ja käytännön tehtävien määrä perheiden omassa ja seurojen järjestämässä toiminnassa.

Tavoite 2030: Roope-satamien määrä on kasvanut vuoden 2027 lähtötasosta ja yhä useammassa satamassa on toimiva jätehuolto, septityhjennys ja lajittelu.

Kuva: Ilna Airio

3. TOIMIMME LUONNON
MONIMUOTOISUUDEN HYVÄKSI

Tunnistamme vesiluonnon herkkyyden ja huomioimme luonnon niin ankkuroinnissa, rantautuessa kuin rannoilla liikkuessakin.

TOIMENPITEET

- Lisäämme tietoa herkistä luontokohteista, pesimäalueista, rantaluonnosta ja vieraslajeista **Vastuullisesti vesillä -materiaaleihin.**
- Kannustamme yhdessä muiden organisaatioiden kanssa luonnon huomioimiseen esimerkiksi ankkuroinnissa ja liikkumisessa.
- Kannustamme seuroja vuosittaiseen ympäristö- tai vesistötekoon.
- Tuomme lapset ja nuoret mukaan havainnointiin ja luontotekoihin muun muassa yhdessä Pidä Saaristo Siistinä ry:n julkaistun **Ympäristöpassin** avulla.
- Teemme yhteistyötä tutkimus- ja ympäristöorganisaatioiden kanssa ja hyödynnämme veneilijöiden havaintoja.

TAVOITTEET JA MITTARIT

Seurat: Seurat tekevät konkreettisia luonto- ja vesistötekoja ja järjestävät ympäristövastuullista toimintaa.

Mittarit: Vuosittainen seurakysely, luontotekojen määrä ja ympäristöitsearviointi.

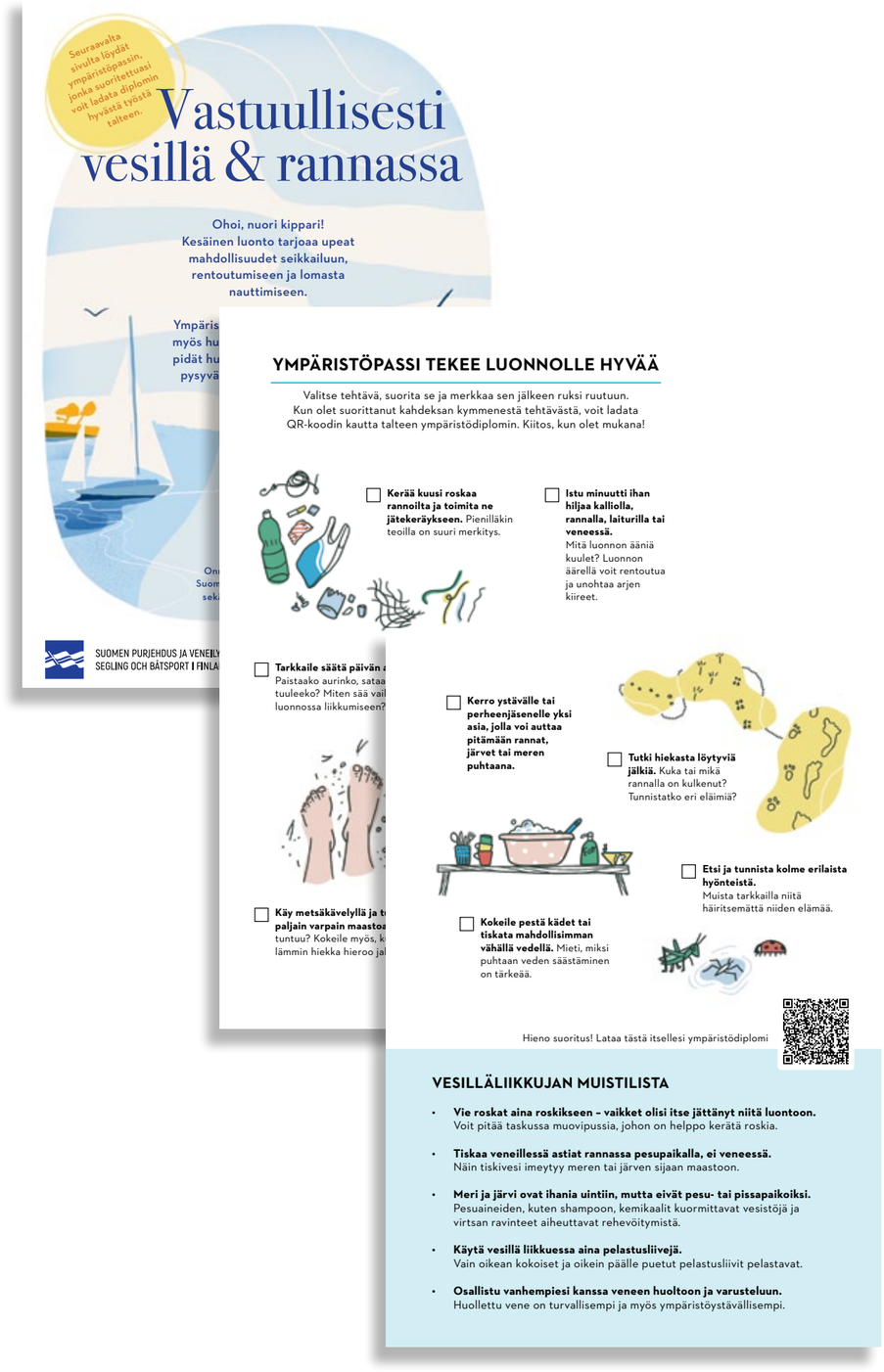
Veneilijät: Veneilijät tunnistavat herkän vesiluonnon ja osaavat toimia sen huomioiden.

Mittari: Vuosittainen veneilijäkysely.

Lapset ja nuoret: Juniorit oppivat havainnoimaan luontoa ja osallistuvat konkreettisiin luontotekoihin.

Mittari: Ympäristöpassin ja muiden luontoaiheisten tehtävien käyttö sekä osallistuvien juniorien määrä.

Tavoite 2030: Vähintään 150 seuraa toteuttaa vuosittain vähintään yhden luonto- tai vesistöteon.

4. TOIMIMME ILMASTO- JA RESURSSIVIISAASTI

Käytämme veneitä, energiaa ja materiaaleja viisaasti, vähennämme päästöjä ja vahvistamme veneilyvarusteiden huoltamisen, korjaamisen ja pitkäikäisyyden kulttuuria.

TOIMENPITEET

- Määrittelemme vuonna 2027 SPV:n ilmastotyön lähtötilanteen ja tärkeimmät päästölähteet.
- Edistämme energiatehokkuutta, tarkoituksenmukaista sähköistymistä ja uusiutuvan energian ratkaisuja.
- Kannustamme huoltamiseen, korjaamiseen ja veneiden ja varusteiden käyttöiän pidentämiseen.
- Edistämme uudelleenkäyttöä, yhteiskäyttöä ja kiertotaloutta.
- Tarjoamme seuroille käytännön keinoja energian, materiaalien ja päästöjen vähentämiseen.
- Lisäämme tietoa ilmastonmuutoksen vaikutuksista veneilyyn ja vesillä liikkumiseen.
- Vahvistamme SPV:n roolia ympäristövastuullisen veneilyn **edunvalvonnassa ja päätöksenteossa** sekä tuomme veneilijöiden ja seurojen näkökulmaa valmisteluun.
- Teemme yhteistyötä ympäristö- ja tutkimusorganisaatioiden, viranomaisten, veneilyalan ja muiden järjestöjen kanssa ja hyödynnämme olemassa olevia hankkeita, materiaaleja ja osaamista.

TAVOITTEET JA MITTARIT

Seurat: Seurat ottavat käyttöön energia- ja resurssiviisaita ratkaisuja.

Mittari: Vuosittainen seurakysely.

Veneilijät: Veneilijät tuntevat paremmin veneilynsä ilmasto- ja resurssivaikutukset ja osaavat tehdä kestäviä valintoja.

Mittari: Vuosittainen veneilijäkysely ja materiaalien tavoittavuus.

Lapset ja nuoret: Juniorit oppivat huoltamisen, korjaamisen, materiaalien säästämisen ja kestävien valintojen merkityksen osana veneilyä.

Mittari: Seurakyselyssä seurattava resurssiviisaiden teemojen näkyminen junioritoiminnassa.

Tavoite 2030: SPV:n jäsenseurat ja veneilijät ovat vahvistaneet valmiuksiaan vähentää veneilyn ilmasto- ja resurssivaikutuksia.

Kuva: Katja Ano

5. TEEMME YHDESSÄ –
SITOUTUNEET SEURAT JA VENEILIJÄT

Ympäristövastuusta tehdään osa yhteistä veneilykulttuuria.

SPV TUKEE SEUROJA TARJOAMALLA:

- ympäristöteemojen vuosikellon
- **Vastuullisesti vesillä -materiaalit**
- valmiit viestintä- ja koulutusmateriaalit
- ympäristöitsearvioinnin
- koulutusta ympäristöyhteyshenkilöille
- hyvien käytäntöjen jakamista
- tukea satamien ympäristö- ja turvallisuustyöhön
- malleja jätehuollon, lajittelun ja kierrätyksen kehittämiseen.

Järjestämme yhdessä Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa **syksyisin seurojen ympäristöwebinaarin.**

VASTUULLISESTI VESILLÄ

Näin huomioit ympäristön veneillessäsi.

Yhteistyössä:

SUOMEN PURJEHDUS JA VENEILY
SEGLING OCH BÅTSPORT I FINLAND

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY
HÅLL SKÄRGÅRDEN REN I

Lataa Ekoveneilijän vinkit puhelimeesi koodin avulla.

TAVOITTEET JA MITTARIT
2030

SEURAT:
- 70 % tekee vuosittaisen ympäristöitsearvioinnin
- vähintään 150 seuraa toteuttaa vuosittain luonto- tai vesistöteon
- Roope-satamien määrä kasvaa vuoden 2027 lähtötasosta.

Mittari: Vuosittainen seurakysely.

Veneilijät: Ympäristöosaaminen ja luontosuhde vahvistuvat.

Mittari: Vuosittainen veneilijäkysely sekä materiaalien ja webinaarien tavoittavuus.

Lapset ja nuoret: Ympäristövastuu näkyy yhä useammassa junioriryhmässä ja osana seurojen nuorisotoimintaa.

Mittari: Vuosittainen seurakysely sekä junioritoiminnan ympäristöaiheiden ja -tekojen määrä.

Kuva: Lenny PK3W

OHJELMAN SEURANTA
JA VAIKUTTAVUUS

Ohjelman seurannan perustana ovat **vuosittaiset seura- ja veneilijäkyselyt**.
Vuonna 2027 määritämme keskeisten mittareiden lähtötason ja seuraamme kehitystä vuosittain.

Kyselyiden rinnalla seuraamme konkreettisia tekoja, kuten ympäristöitsearviointeja, luontotekoja, Roope-satamien määrää, materiaalien tavoittavuutta, webinaareihin osallistumista ja SPV:n omaa ympäristö- ja edunvalvontatyötä.

Lasten ja nuorten osalta seuraamme erityisesti ympäristö- ja luontoaiheiden näkyvyyttä junioritoiminnassa sekä osallistumista käytännön ympäristö- ja luontotekoihin.

Kyselyiden tuloksia hyödynnetään vuosittain ohjelman kehittämisessä, viestinnässä, koulutuksessa ja edunvalvonnassa.

Kuva: Joonas Eränkö